

ชนิดทองคำ

ทฤษฎีใหม่
จากหนังสือบรรทัดฐานภาษาไทย

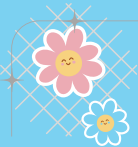

เพจภาษาไทยเอาไปสอน

ข

ของ

รูปแบบ การสร้างคำ

คำมูล คำประสม คำซ้ำ คำซ้อน

 เพจภาษาไทยเอาไปสอน

คำมูล

คำมูล

คำมูล หมายถึง คำคำเดียวที่มีความหมาย
และไม่ได้ประสมกับคำอื่น โดยจะมีทั้งพยางค์ก็ได้

แบ่งเป็น ๒ ชนิด

๑. คำมูลพยางค์เดียว เช่น พ่อ นก บ้าน เรา
๒. คำมูลหลายพยางค์ เช่น นาฬิกา สับประรด

๒. คำมูลหลายพยางค์

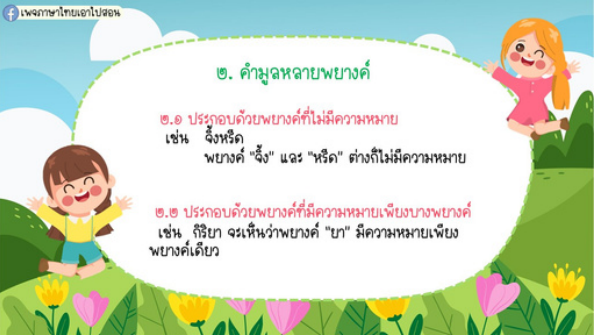
๒.๑ ประกอบด้วยพยางค์ที่ไม่มีความหมาย

เช่น จิ้งหรือ

พยางค์ "จิ้ง" และ "หรือ" ต่างก็ไม่มีความหมาย

๒.๒ ประกอบด้วยพยางค์ที่มีความหมายเพียงบางพยางค์

เช่น กิริยา จะเห็นว่าพยางค์ "ยา" มีความหมายเพียงพยางค์เดียว

ตัวอย่างคำมูล

ตัวอย่างคำมูลพยางค์เดียว

ปลา	เมฆ	หญ้า	แดด	วัน	เพลง
เมีย	แปรง	คน	แม่	หาย	น้ำ

ตัวอย่างคำมูลหลายพยางค์

หาฬิกา	มรพรวัว	เจดีย์	กระดิ่งงา	ตะกร้า
กระลา	จาระบี	สีลาวดี	กระลาสี	ประการัง

คำประสม

คำประสม

คำประสม เป็นวิธีการสร้างคำโดยนำคำมูลตั้งแต่ ๒ คำ ขึ้นไปมาเรียงติดต่อกัน ทำให้เกิดเป็นคำที่มีความหมายใหม่ โดยอาจมีความหมายเดิมหรือความหมายเปลี่ยนไปได้

ลักษณะของคำประสม จำแนกได้ ๓ ลักษณะดังนี้

๑.๑ คำประสมที่เกิดจากคำไทยประสมกับคำไทย

กล้วย (คำไทย) + ไม้ (คำไทย) = กล้วยไม้

แม่ (คำไทย) + บ้าน (คำไทย) = แม่บ้าน

ลักษณะของคำประสม

อ.๒ คำประสมที่เกิดจากคำไทย
ประสมกับคำยืมจากต่างประเทศมา
ประสมกัน

(คำไทย) + (คำเขมร)
ป้อม + ตำรวจ = ป้อมตำรวจ

อ.๓ คำประสมที่เกิดจากคำยืม
ภาษาต่างประเทศมาประสมกัน

(คำภาษาอังกฤษ) + (คำบาลี)
ฟุตบอล + บาส = ฟุตบอลบาส
(คำภาษาอังกฤษ) + (คำภาษาอังกฤษ)
แท็กซี่ + มิเตอร์ = แท็กซี่มิเตอร์

ความหมายของคำประสม

คำประสมมีความหมาย ๒ ลักษณะ

๒.๑ คำประสมที่เกิดความหมายใหม่
แต่ยังคงมีเค้าความหมายเดิม เช่น

เตา + แก๊ส = เตาแก๊ส
หมายถึง เตาหุงต้มที่ใช้แก๊สเป็นเชื้อเพลิง

เตา + ฟิง = เตาฟิง
หมายถึง เตาที่ทำด้วยอิฐสำหรับก่อไฟฟิง

ความหมายของคำประสม

คำประสมมีความหมาย ๒ ลักษณะ

๒.๒ คำประสมที่เกิดความหมาย
เปลี่ยนไปจากเดิม เช่น

ชาย + หน้า = ชายหน้า
หมายถึง รู้สึกอับอาย

แข่ง + ข้อ = แข่งข้อ
หมายถึง คิดและกระทำต่อต้าน

ตัวอย่างคำประสม

แม่ห้า	แม่บ้าน	แม่ครัว	แม่ค้า	แม่ยก
นักเรียน	นักเขียน	นักร้อง	นักข่าว	นักสืบ
ใจดำ	ใจดี	ใจร้าย	ใจห้อย	ใจบาง
รถไฟ	รถยนต์	ตู้เย็น	ตู้เสื้อผ้า	ผ้าเช็ดตัว
ไม้บรรทัด	ดินสอสี	ปากกา	หัวใจ	ยางลบ

คำซ้ำ

คำซ้ำ

คำซ้ำ คือ คำมูลที่มีรูปซ้ำกันนำมารวมกัน
ทำให้เกิดความหมายใหม่ แต่ยังมีเค้าความหมายเดิมอยู่

ลักษณะของคำซ้ำ จำแนกได้ ๖ ลักษณะดังนี้

๑.๑ คำซ้ำแสดงให้เป็นพหูพจน์
เช่น ปูเดินกับหลาน = ปูเดินกับหลาน ๆ

ลักษณะของคำซ้ำ

จำแนกได้ ๖ ลักษณะดังนี้

๕.๒ ทำให้ความหมายเบาบางลง

เช่น คนตัวดำ (ดำจริง) - คนตัว**ดำๆ** ไม่ค่อยดำเท่าใดนัก)
เสื้อสวย (สวยจริง) - เสื้อ**สวยๆ** (ไม่ค่อยสวยนัก)

๕.๓ เน้นความหมาย

เช่น ดำ- **ดำดำ** เน้นว่า ดำมาก

๕.๔ ความหมายเปลี่ยนไปจากเดิม

เช่น หมู เมื่อซ้ำแล้ว (**หมูๆ**) มีความหมายว่า ง่าย

ลักษณะของคำซ้ำ จำแนกได้ ๖ ลักษณะดังนี้

๕.๕ ความหมายแสดงการแยกส่วน

เช่น คุณแม่หันหมูเป็นชิ้นๆ
ย่าหีบดอกไม้ชิ้นมาทีละดอกๆ

๕.๖ ความหมายไม่เจาะจงหรือกำหนดไม่แน่นอน

เช่น อะไรๆ ก็ฉัน
ใครๆ เขาก็ทำกัน

ตัวอย่างคำซ้ำ

ใหม่ ๆ	ดำดำ	แปลก ๆ	ดี ๆ	เยาะ ๆ
แท้ ๆ	เด็ก ๆ	ลุด ๆ	ห้อง ๆ	พี่ ๆ
เพื่อน ๆ	สูง ๆ	ข้าง ๆ	ต่าง ๆ	เร็ว ๆ
ต่ำ ๆ	กลาง ๆ	เก่าเก่า	เบา ๆ	มีด ๆ

คำซ้ำ

คำซ้อน

คำซ้อน คือ คำมูลที่มีความหมายอย่างเดียวกัน
หรือคล้ายคลึงกันนำมารวมกันทำให้เกิดความหมาย แต่
ยังมีเค้าความหมายเดิมอยู่มาก

ประเภทของคำซ้อน

คำซ้อนเพื่อความหมาย

คำซ้อนเพื่อเสียง

คำซ้อนเพื่อความหมาย

คำซ้อนเพื่อความหมาย คือ คำซ้อนที่มีความหมายเหมือนกัน หรือขัดแย้งกัน แบ่งเป็น

๑.๑ คำซ้อนที่ประกอบขึ้นด้วยคำ ๒ คำ
เช่น ขัดขวาง ดูแล บ้านเรือน พรรคพวก พ่อแม่ ต่อเติม

๑.๒ คำซ้อนที่ประกอบขึ้นด้วยคำ ๔ คำ
เช่น จ่อง hong พองขน ลูกพี่ลูกคน ลูกสี่ลูกฉน ประดิษฐ์ประดอย

คำซ้อนเพื่อเสียง

คำซ้อนเพื่อเสียง คือ คำซ้อนที่มีเสียงพยัญชนะต้นเป็นเสียงเดียวกัน ตัวเดียวกัน และแต่ละคำมี ความหมายไม่สมบูรณ์ แบ่งเป็น

๒.๑ คำซ้อนที่ประกอบขึ้นด้วยคำ ๒ คำ
เช่น เงอระ โซเซ เออระ จีเง่า งอแง

๒.๒ คำซ้อนที่ประกอบขึ้นด้วยคำ ๔ คำ
เช่น กระโซกโฮกฮาก กระจุ่มกระจุ่ม กระมิคกระเมียน

ตัวอย่างคำซ้อน

ซ้ำซ้อน   ดินแดน   พวงพ้อง   พี่น้อง   ไร่นา
สนุกสนาน   สนิทสนม   ห้วนไหว   เพลิดเพลิด
แน่นนอน   หนาวเหน็บ   เหน็ดเหนื่อย   พลังพลาด

ทบทวน ชวนคิด

คำต่อไปนี้ เป็นคำรูปลักษณะใด

ประหัยด

คำมูล

คำประสม

คำซ้ำ

คำซ้อน

คำต่อไปนี้ เป็นคำรูปลักษณะใด

หกแก้ว

คำมูล

คำประสม

คำซ้ำ

คำซ้อน

คำต่อไปนี้ เป็นคำรูปลักษณะใด

วิงวอน

คำมูล

คำประสม

คำซ้ำ

คำซ้อน

คำต่อไปนี้ เป็นคำรูปลักษณะใด

เด็กๆ

✗

คำมูล

✗

คำประสม

✓

คำซ้ำ

✗

คำซ้อน

คำต่อไปนี้ เป็นคำรูปลักษณะใด

ประวัติ

คำมูล

คำประสม

คำซ้ำ

คำซ้อน

คำต่อไปนี้ เป็นคำรูปลักษณะใด

ชื่นชอบ

คำมูล

คำประสม

คำซ้ำ

คำซ้อน

คำต่อไปนี้ เป็นคำรูปลักษณะใด

แม่ครัว

คำมูล

คำประสม

คำซ้ำ

คำซ้อน

คำต่อไปนี้ เป็นคำรูปลักษณะใด

ชดช้

คำมูล

คำประสม

คำซ้ำ

คำซ้อน

คำต่อไปนี้ เป็นคำรูปลักษณะใด

กลมกลืน

คำมูล

คำประสม

คำซ้ำ

คำซ้อน